



REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

POREVIZIJSKO POROČILO

Popravljalni ukrepi pri reviziji regionalnega razvoja



2020

POS LANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.



REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

POREVIZIJSKO POROČILO

Popravljalni ukrepi pri reviziji regionalnega razvoja

Številka: 324-23/2017/60

Ljubljana, 4. novembra 2020

1. UVOD

V revizijskem poročilu o regionalnem razvoju¹ je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) izreklo mnenje, da sta bila Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljevanju: MGRT) v obdobju od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2017 *delno učinkovita* pri vodenju regionalnega razvoja. Izreklo je tudi mnenja, da so bile Občina Tolmin, Občina Idrija, Občina Postojna, Občina Ilirska Bistrica, Mestna občina Novo mesto in Občina Ribnica *delno učinkovite* pri vodenju regionalnega razvoja.

Ker vse razkrite nesmotrnosti niso bile odpravljene med revizijo, je računsko sodišče od vlade zahtevalo predložitev odzivnega poročila.

Vlada je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložila odzivno poročilo, ki ga je z elektronskim podpisom potrdil Božo Predalič, generalni sekretar². V odzivnem poročilu je predstavljen popravljalni ukrep vlade.

V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanega popravljalnega ukrepa.

V tem poročilu:

- predstavljamo nesmotrnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalni ukrep in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnega ukrepa.

¹ [URL: <http://www.rs-rs.si/revizije-in-revidiranje/arhiv-revizij/revizija/smotrnost-poslovanja-vlade-republike-slovenije-ministrstva-pristojnega-za-regionalno-politiko-in/>], 24. 8. 2020.

² Iz prvega odstavka 37. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14) izhaja, da vse akte, sklepe in pogodbe vlade, ki se ne objavijo v Uradnem listu RS, podpisuje ali na drug zanesljiv način overi generalni sekretar, če si podpisovanja ne pridrži predsednik vlade.

2. NESMOTRNOSTI IN POPRAVLJALNI UKREP

2.1 Vsebinske usmeritve in cilji na področju regionalnega razvoja

2.1.1 Opis nesmotrnosti

V točki 2.1.1 revizijskega poročila, ki v okviru presoje učinkovitosti vlade in pristojnega ministrstva pri vodenju regionalnega razvoja obravnava vsebinske usmeritve in cilje na področju regionalnega razvoja, je navedeno, da v obdobju, na katero se nanaša revizija, vlada s strateškimi dokumenti ni jasno opredelila vsebinskih usmeritev in ciljev na področju regionalnega razvoja. Vlada namreč večino obdobja, na katero se nanaša revizija, ni imela sprejete strategije razvoja Slovenije, ko pa jo je v letu 2017 sprejela, ta ni vsebovala usmeritev za področje regionalnega razvoja. Strategija prostorskega razvoja Slovenije iz leta 2004 sicer določa cilje prostorskega razvoja in urbana središča, vendar iz strategije in Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja³ (v nadaljevanju: ZSRR-2) ni razviden način povezovanja teh središč v razvojne regije in ni določena njihova vloga v razvojnih regijah. V Strategiji razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020 je glede organizacijske strukture na ravni regij in glede vsebine dela regij izražena usmeritev krepitev regionalnih razvojnih aktivnosti v okviru obstoječih razvojnih regij in vzpostavitve funkcionalnih regij, niso pa opredeljene funkcije oziroma naloge funkcionalnih regij.

Z namenom, da bi bile vsebinske usmeritve in cilji na področju regionalnega razvoja bolj jasno določeni, smo vladi podali zahtevo za izvedbo popravljalnega ukrepa.

Vlada je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je pripravila načrt aktivnosti za jasno opredelitev usmeritev in ciljev regionalne politike. V načrtu je moralo biti izkazano, s katerimi aktivnostmi in do kdaj bo vlada v strateških dokumentih (na primer v strategiji razvoja Slovenije) in z drugimi dokumenti ter ukrepi določila bolj jasne opredelitve in cilje regionalne politike.

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrep Vlade Republike Slovenije glede priprave načrta aktivnosti za jasno opredelitev usmeritev in ciljev regionalne politike

Vlada se je v odzivnem poročilu zavezala k pripravi sprememb ZSRR-2 do 31. 12. 2020, s katerimi načrtuje zagotoviti večjo usklajenost pri načrtovanju in izvajanju 3 politik, katerih področje delovanja se deloma prekriva v delu, ki se nanaša na regionalni razvoj (evropska kohezijska politika, politika na področju lokalne samouprave ter politika prostorskega razvoja in skladnega razvoja regij), in omogočiti dovolj časa za uskladitev regionalnih razvojnih programov in projektov z državnimi dokumenti kohezijske politike.

³ Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16.

Odzivnemu poročilu je vlada priložila sklep, ki ga je sprejela na 40. redni seji 18. 7. 2019, iz katerega med drugim izhaja, da:

- je sprejela Operativni načrt o sodelovanju ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov 2021–2027 (v nadaljevanju: operativni načrt), katerega namen je, da se vsebinsko in časovno uskladi delovanje ministrstev in regionalnih razvojnih agencij pri pripravi regionalnih razvojnih programov 2021–2027; operativni program med drugim nekoliko bolj podrobno kot predpisi določa način sodelovanja ministrstev in vlogo MGRT pri oblikovanju ukrepov regionalnega razvoja; določa, da bo usklajevanje med državno in regionalno ravno potekalo med ministrstvi, ki so pristojna za posamezne politike, in razvojnimi regijami ter da ima MGRT skupaj z Ministrstvom za okolje in prostor nalogo povezovati deležnike na ravni države; v okviru usklajevanja se išče za obe teritorialni ravni (državo in razvojne regije) sprejemljiva rešitev, pri čemer se kot kriterij upoštevajo zakonodaja, že sprejeti strateški in izvedbeni dokumenti in strokovne podlage; kot strokovna podlaga oziroma kriterij usklajevanja je naveden dokument oziroma gradivo Cilji, usmeritve in instrumenti regionalne politike ter strateška izhodišča prostorskega razvoja za pripravo regionalnih razvojnih programov 2021–2027 (v nadaljevanju: gradivo Cilji, usmeritve in instrumenti regionalne politike), ki ga pripravita MGRT in Ministrstvo za okolje in prostor; cilj operativnega načrta je zagotoviti vse pogoje za pravočasno sprejetje regionalnih razvojnih programov 2021–2027 (regionalni razvojni programi naj bi bili v fazi predlogov pripravljeni za sprejem do konca novembra 2020);
- se je seznanila z gradivom Cilji, usmeritve in instrumenti regionalne politike, ki ga je pripravilo MGRT in katerega namen je, da časovno in vsebinsko usmeri pripravo regionalnih razvojnih programov za naslednje programsko obdobje; v tem gradivu so določeni cilji regionalne politike, kazalniki spremljanja ciljev, izhodiščno stanje, načini izvedbe programov ter predvideni finančni viri; predstavljena je tudi vizija regionalnega razvoja, ki izhaja iz vizij regij, kot so bile oblikovane pri pripravi regionalnih razvojnih programov 2014–2020, ter načela regionalne politike in splošne usmeritve, ki izhajajo iz Strategije razvoja Slovenije 2030, osnutka Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050⁴ in resornih politik; v gradivu je navedeno, da bi bilo treba v skladu s 7. členom ZSRR-2 opredeliti programe in instrumente regionalne politike s programom državnih razvojnih prioritet in investicij, vendar pa glede na to, da tak dokument še ne obstaja, gradivo navaja, da bo pri pripravi regionalnih razvojnih programov za obdobje 2021–2027 treba upoštevati državne razvojne prioritete in finančni okvir, ki ga bo vlada za prvi del 7-letnega programskega obdobja določila z Državnim programom razvojnih politik 2020–2023; sprejem tega dokumenta je bil z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih financah⁵ (v nadaljevanju: ZJF-H) predviden konec leta 2019.

Vlada ni sprejela Državnega programa razvojnih politik 2020–2023 ali drugega podobnega dokumenta, ki bi na državni ravni opredelil prioritete in investicije in s tem tudi usmeritve regionalnega razvoja.

⁴ [URL: <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/strategija-prostorskega-razvoja-slovenije/>], 21. 8. 2020.

⁵ Uradni list RS, št. 13/18; ZJF-H v 2. členu med drugim določa, da vlada na predlog predstojnika službe, pristojne za razvoj, in ministra, pristojnega za finance, do 30. 11. tekočega leta sprejme državni program razvojnih politik. Državni program razvojnih politik je dokument, ki zajema politike, vire sredstev in ukrepe za doseg ciljnega salda sektorja država v skladu z Zakonom o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15) ter vsebinsko opredeljuje in finančno vrednoti prioritete vlade za naslednja 4 leta. Za pripravo državnega programa razvojnih politik ministrstva najpozneje do 15. 10. tekočega leta službi, pristojni za razvoj, na ravni podprograma posredujejo vrstni red prioritet ali njihove spremembe iz svoje pristojnosti za naslednja 4 leta. V 6. členu ZJF-H je določeno, da se državni program razvojnih politik vladi prvič predloži v sprejetje za leto 2020.

Vlada je v odzivnem poročilu navedla še, da so gradivo Cilji, usmeritve in instrumenti regionalne politike in v njem opredeljeni kazalniki podlaga za sistem spremljanja na področju regionalnega razvoja. Vlada predvideva, da bo septembra 2020 Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj izdal delovni zvezek za regionalni razvoj, ki bo vseboval najnovejše podatke po ključnih regijskih kazalnikih iz gradiva Cilji, usmeritve in instrumenti regionalne politike. Vlada meni, da bo to omogočilo neposredno periodično medsebojno primerjavo razvitosti regij in učinkov regionalne politike ter da bo pripravljena analiza s podatki in regijskimi kazalniki podlaga za pripravo regionalnih razvojnih programov za naslednje programsko obdobje ter za spremljanje njihovega izvajanja.

2.1.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

Ukrep smo ocenili kot zadovoljiv, ker se je vlada v odzivnem poročilu zavezala k pripravi sprememb ZSRR-2 s ciljem, da se zagotovi večja usklajenost pri načrtovanju in izvajanju politik, katerih področje dela se nanaša tudi na regionalni razvoj, je opredelila način spremljanja stanja na področju regionalnega razvoja ter je v odzivnem poročilu izpostavila gradivo Cilji, usmeritve in instrumenti regionalne politike, ki ga je MGRT pripravilo in se je vlada z njim seznanila že med izvajanjem revizije, in operativni program, ki ga je vlada prav tako sprejela že med izvajanjem revizije. Navedena dokumenta nam med izvajanjem revizije nista bila predložena, zato jih v revizijskem poročilu tudi nismo obravnavali. V operativnem načrtu je vlada podrobneje določila način sodelovanja ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov, gradivo Cilji, usmeritve in instrumenti regionalne politike pa med drugim vsebuje cilje in delne usmeritve regionalnega razvoja ter navaja, da se bo za opredelitev programov in instrumentov regionalne politike upošteval Državni program razvojnih politik 2020–2023. S tem je vlada izkazala, da je pripravila načrt aktivnosti za jasno opredelitev usmeritev in ciljev regionalne politike in s tem izpolnila našo zahtevo glede izvedbe popravljalnega ukrepa. Ne glede na to pa opozarjamo, da vlada še ni sprejela Državnega programa razvojnih politik 2020–2023 ali drugega podobnega dokumenta, ki bi na državni ravni opredelil prioritete in investicije ter s tem usmeritve regionalnega razvoja.

3. MNENJE O IZKAZANEM POPRAVLJALNEM UKREPU

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o regionalnem razvoju izdelala Vlada Republike Slovenije.

Ocenili smo, da je odzivno poročilo Vlade Republike Slovenije, ki ga je z elektronskim podpisom potrdil Božo Predalič, generalni sekretar, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanega popravljalnega ukrepa smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepa in predložene dokumentacije. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanega ukrepa.

Ocenjujemo, da je izkazani popravljalni ukrep, opisan v točki 2.1.2, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije, *zadovoljiv*.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Vladi Republike Slovenije, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si